

ROMERNE XI

KAP. 9

VestKirken, 7.5.2023
Ole Henry Halleraker

Et kapittel om utvelgelse

- Kap 9-11 har et særskilt fokus på jødefolket og deres stilling innfor Gud etter Jesu oppstandelse
- I en tid da det er blitt en rettighet (entitlement) å kalle seg kristen, uavhengig av Guds Ord, av omvendelse, av frelse og av tro, må vi igjen løfte fram Guds suverenitet – at han har rett til å gjøre det han vil, og at det han gjør er rett.
- Utvelgelsen
 - I jødenes historie: Isak, Jakob/Esau, Moses
 - Keramikeren og leiren

Det som tilhører jødene

- En stor sorg og en stadig nød
- De er jo israelitter, og dem tilhører:
 - Barnekåret (υιοθεσία) – adopsjonen
 - Herligheten – Moses på fjellet, innvielse av tabernakel/tempel
 - Paktene – ikke bare den første
 - Lovgivningen – ikke bare dekalogen
 - Gudstjenesten (λατρεία) – tilbedelsen
 - Løftene – om folk, land og Messias
 - Fedrene – patriarkene Abraham, Isak, Jakob, stammefedrene
 - Kristus etter kjøttet – han som er Gud over alle ting, velsignet i tidsaldrene.
- Frelsen tilhører jødene, altså trenger de å bli frelst

Tre oratoriske utsagn

1. Ikke slik at Guds ord har feilet

- Som blomsten faller, fjør faller, skip går på grunn
- Ikke er av Abrahams avkom alle barn, men: I Isak skal det nevnes deg avkom. (σπέρμα)
- Løftene, og ikke naturen, avgjør hvem som er Guds barn. (Joh 1:13)
 - På denne tiden vil jeg komme, og en sønn vil være til Sara
 - Også Rebekka unnfanget (hadde seng) ved én, Isak vår far
 - Før de hadde gjort godt eller verdiløst: Den fremste skal tjene den ringeste
 - Jakob elsket jeg, Esau hatet jeg (hebraisme)

Tre oratoriske utsagn

2. Er det da urettferdighet hos Gud?

- For jeg vil være nådig mot den som jeg er nådig mot, og miskunne meg over den som jeg miskunnet meg over. (Exod. 33:19 NBK)
- Ikke av den som vil og heller ikke av den som løper, men av Guds miskunn
- Farao: Men derfor reiste jeg deg opp, at jeg kunne vise deg min makt, og mitt navn kunne bli kunngjort over hele jorden. (Exod. 9:16 NBK)
- Den han vil, viser han miskunn, og den han vil, gjør han sta (σκληρύνει)

Tre oratoriske utsagn

- Hvorfor finner han da fremdeles feil? Hvem kan stå seg mot hans vilje?
 - Å du som kun er et menneske! Hvem er du som svarer Gud tilbake?
 - Ikke taler det som er laget (πλάσμα) mot den som lager, eller har ikke keramikeren makt over leiren, slik at han av samme emne kan lage både kar til ære og kar til vanære?
 - Hva om nå Gud, som var villig til å vise sin vrede og gjøre sin makt kjent, i langmodighet bar over med vredens kar, som var skapt til ødeleggelse?
 - Og om han gjorde det for å gjøre kjent sin herlighets rikdom over miskunnhetens kar, de som han på forhånd forberedte for herlighet?
 - Til å være slike kar har han også kalt oss.

Folkeslagene

- Hosea:

- De som ikke er mitt folk, vil jeg kalle mitt folk, og henne jeg ikke elsket, elsket.
- På det sted det ble sagt til dem: Dere er ikke mitt folk! – Der skal de kalles den levende Guds sønner.

- Jesaja:

- Om så tallet på Israels sønner er som havets sand, skal det gjenværende bli frelst.
- Herren skal utføre, fullføre og hurtig avslutte ordet på jorden.
- Uten at Herren Sebaot en rest bli igjen, var vi som Sodoma, og ble lik Gomorra

Rettferdighetens lov

- Folkeslagene som ikke søkte rettferdighet grep rettferdighet, men rettferdighet av tro.
- Israel som søkte rettferdighetens lov, nådde ikke fram til lov.
- Fordi de ikke søkte den ved tro, men ved gjerninger.
- De snublet mot snublesteinen.
- Se, jeg legger en snublestein i Sion, en anstøtsklippe. Den som tror på han skal ikke bli til skamme.